

KNJIGA O SREDNJOVJEKOVNOJ KOPRIVNICI

O Koprivnici je dosad objavljeno više knjiga koje su s različitih strana objašnjavale njenu bližu ili dalju povijest. No, bez obzira što je u posljednjih deset-petnaest godina objavljeno više naslova (ili znanstvenih i stručnih tekstova) o povijesti koprivničkoga kraja ipak je ostalo nekih područja, prije svega to se odnosi na srednji vijek, koja su u stanovitom smislu ostale nepoznanicom. Upravo zbog toga knjiga prof. dr. Nade Klaić »Koprivnica u srednjem vijeku« (izašla u biblioteci Podravskog zbornika, a u nakladi Centra za kulturu, OOUR-a Muzej grada Koprivnice) upotpunjava prazninu što se osjećala u rasvjetljavanju svih zbivanja iz ne baš tako daleke prošlosti.

Ovom knjigom obuhvaćena je povijest Koprivnice, a dijelom i okolice, uglavnom od 13. stoljeća do 1526. godine. No, zbog razumijevanja problematike prof. dr. Nada Klaić vrlo temeljito u uvodnom dijelu piše i o ranijem razdoblju, pogotovo od 10. stoljeća nadalje, objašnjavajući razvojni položaj Koprivnice u srednjovjekovnoj povijesti Slavonije i ugarsko-hrvatskog kraljevstva. Vrlo kritički autorica daje prikaz starijih i novijih radova o povijesti Koprivnice naglašavajući da je mnoštvo literature i izvora nedovoljno provjereno ili valorizirano i u smislu toga konfrontira radove V. Klaića, E. Laszowskog, L. Brozovića, R. Horvata, J. Bösendorfera, F. Šišića, M. Planić — Lončarić, Ž. Dema, pogotovo Lj. Bakrač, zatim Z. Markovića, D. Feletara i drugih.

Pregled povijesti Koprivnice (i Podravine) u doba Arpadovića, prof. dr. Nada Klaić u ovoj knjizi razrađuje, kako je tu u uvodnom prosluvu istaknuo i Dragutin Feletar, u logičnoj vezi s općim razvojem organizacije političke i crkvene vlasti u Slavoniji, između ostalog navodeći neke nove izvore i stavove. Koprivnički kastrum

pojavljuje se u dokumentima u drugoj polovici 13. stoljeća, a autorica koristi brojnu literaturu objašnjavajući sve relevantne čimbenike u bogatoj prošlosti Koprivnice, od vremena Güssingovaca, Mikaca, raznih banova i hercega, pa Ivana Albena, Celjskih do Ernušta.

Već iz isprave magistra Ivana (7. studenoga 1315. godine) vidljivo je da Koprivnica egzistira kao »živi organizam«, a značenje Koprivnice vidljivo je i po povlasticama bana Mikca iz 1338. godine, pa na osnovi isprave hercega Stjepana od 10. ožujka 1353. godine te sve do povelje kralja Ludovika I. od 4. studenoga 1356. godine kojom je Koprivnica konačno proglašena slobodnim kraljevskim gradom.

U doba Mikaca snažnije se razvija i kamenogradska utvrda kao zasebno upravno sjedište, uz koje se usporedno stvara i suburbium kao slobodna općina. Srednjovjekovna utvrda u Starigradu propala je u međuplemićkim sukobima 1446. godine, ali je podgrađe živjelo još desetljećima. Kako je u uvodu i naglašeno, ovoj golemoj i još nedovoljno arhivski i arheološki istraženoj građi, prof. dr. Nada Klaić prilazi kritički i analitički, stvarajući logične usporedbe i zaključke, a ponegdje ostavljajući i nužan prostor za nedorečene dvojbe i hipoteze. Knjiga je raspodijeljena na četiri poglavlja: »Historiografija«, zatim »Arpadovska organizacija političke i crkvene vlasti u Slavoniji«, te »Anžuvinci primaju napokon Koprivnicu među svoje kraljevske gradove« i na kraju »Pod različitim gospodarima«. Knjiga prof. dr. Nade Klaić »Koprivnica u srednjem vijeku« znanstveno je fundirana i predstavlja nezaobilaznu kariku u izučavanju povijesti ovoga kraja, tim više jer je proizašla iz radionice bez sumnje najbolje i najpriznatije poznavateljice srednjeg vijeka u hrvatskoj historiografiji.